

Izhaja v ponedeljek in petek.

Stane mesečno Din 7.—,
za inozemstvo Din 20.—Račun pri pošto-čkovnem
zavodu št. 10.666.

Novo Doba

Redakcija in uprava: Celje,
Strossmayerjeva ulica 1,
pritličje, desno.
Rokopisi se ne vračajo.
Oglasi po tarifu.
Telefon int. št. 65.

Predpisi glede prostora in dneva objave oglasov se uvažujejo le po možnosti. — V tekstnem delu uvrščene novice s številkami so plačljive.

Štev. 57.

Celje, petek 18. julija 1930.

Leto XII.

Uvedba nedeljskega počitka v celjskih trgovinah.

(Izredni občni zbor Gremija trgovcev v Celju.)

Celje, 18. julija.

Sinoči od 20.30 do 21.45 se je vršil v mali dvorani Narodnega doma izredni občni zbor Gremija trgovcev v Celju, da sklepa o vprašanju nedeljskega počitka v celjskih trgovskih obratovalnicah. Občnega zbora se je udeležilo okrog 80 trgovcev obeh narodnosti in vsi zastopniki tiska v Celju.

Načelnik gremija g. Stermecki je očrtal na podlagi sklepov in drugih dokumentov Gremija trgovcev v Celju med vojno in po prevratu stališče gremija glede nedeljskega počitka, ki je bil v Celju uveden 27. avgusta l. 1917. Gremij trgovcev se je med vojno izjavil za nedeljsko delo, pozneje pa je prepustil trgovcem, da imajo ob nedeljah trgovine zaprte ali odprte. V novembru 1927. je bilo sklenjeno na občnem zboru gremija, da se uvede obračevalni čas ob delavnikih od 8.30 do 12.30 in od 14. do 19., ob nedeljah in praznikih pa od 8. do 11. dopoldne. 7. julija 1928. so predložili celjski trgovci gremiju zahtevo, da se uvede obratovalni čas ob nedeljah od 8. do 10. dopoldne. Gremij se je boril za splošni nedeljski počitek in zahteval, da se ta uvede tudi v celjski okolici. Ni bilo prav, da so se nekateri celjski trgovci glede vprašanja nedeljskega počitka priključili trgovskim nameščencem in s tem zavzeli stališče proti gremiju. Z uvedbo nedeljskega dela ni storil gremij afronta proti trgovskim nameščencem, nego je samo ščitil trgovski stan in se ravnal po zakonu.

Gosp. A. Fazarinc je izjavil, da ni krivda gremija, če ni mogel doseči uvedbe nedeljskega počitka v Celju. Celjski gremij se je boril skupno z drugimi mestnimi gremiji v Sloveniji za splošno uvedbo nedeljskega počitka. Ob priliki svoječasne intervencije pri velikem županu v Mariboru so celjski trgovci izjavili, da so pripravljani ob nedeljah zapreti trgovine, da pa zahtevajo zaščito, ker je v Celju relativno zelo mnogo trgovskih obratov. Naredba o odpiranju in zapiranju trgovinskih in obrtnih obratovalnic je prinesla Celju nedeljsko delo. Da je vsled tega nastala afera med trgovci in nameščenci, ni kriv

gremij, marveč nameščenci, ki niso ubrali pravilne poti. Slabo je bilo, da so nekateri celjski trgovci podpisali izjavo, da zahtevajo nedeljski počitek. Čim pa je prejel gremij pismo željo, da skliče v tej zadevi izredni občni zbor, je to takoj storil. Govornik je nato prečital predloge glede uvedbe nedeljskega počitka in glede delovnega časa ob delavnikih. G. Šafař je predlagal, da se uvede ob sobotah delovni čas od 7.30 do 12.30 in od 14. do 19. Gosp. Pibrovč je objasn timer stališče trgovskih nameščencev glede nedeljskega počitka in željo, da bi živeli nameščenci s svojimi šefi v miru. Izrazil je tudi željo, da bi bile vse trgovine ob delavnikih odprte od 7.30 do 12.30 in od 14. do 16., ob sobotah pa do 18.30. Gosp. Fischer je predlagal, naj se uvede ob delavnikih delovni čas od 7.30 do 12.30 in od 14. do 18., ob sobotah pa do 19. Predlog g. Fischerja je bil sprejet z večino glasov, dočim je propadel predlog g. Fazarinca, naj se dela ob delavnikih do 18.30, ob sobotah in dneh pred cerkvenimi prazniki pa do 19.

Predlogi, ki jih je sprejel občni zbor, so:

1. Vsled vloge, katero je podpisalo več članov gremija, ki se sklicuje na to, da je v sedanjem času tako malenkosten promet, da se ne izplača imeti ob nedeljah trgovin odprtih, posebno še, ker se ljudstvo z novo naredbo do sedaj še ni dovolj seznanilo, se predlaga, da ostanejo trgovine ob nedeljah in praznikih do nadaljnjega zaprte. (Soglasno sprejeto.)

2. Po členu 12 uredbe Z. R. br. 4201/IV o odpiranju in zapiranju trgovinskih obratov (Uradni list ljubljanske in mariborske oblasti št. 66/29) imajo mesta, ki so primorana imeti trgovine ob nedeljah zaprte, pravico zahtevati zaščito, da so trgovine v okolišju 5 do 15 km tudi zaprte. Z ozirom na to, da ima mesto Celje samo nekaj nad 7000 prebivalcev in je v mestu okoli 300 trgovskih obratov, ki zaposlujejo 652 uslužbencev, je jasno, da takšno število trgovin samo od mestnega prebivalstva ne more živeti. Odvisno je vsled tega v pretežni večini od bližnje in najširše okolice. Ta okoliš znaša za mesto Celje najmanj 50 km. Zato se predlaga: Celjsko trgovstvo je pripravljeno, akoravno ima po zakonu ozir. naredbah pravico imeti ob nedeljah trgovine 2 uri odprte, uvesti popolni nedeljski počitek, pod pogo-

jem, da so vsi trgovski obrati v najmanj 15 km okolišju tudi zaprti. Tozadevna utemeljena vloga se naj vpošlje: 1. Gospodu banu; 2. Mestnemu načelnikstvu s prošnjo, da jo podkrepri in g. banu priporoči; 3. Zbornici za trgovino, obrt in industrijo; 4. Pomočnikstvu zboru, ki naj to akcijo v svojem lastnem interesu podpre. (Soglasno sprejeto.)

3. Kraljeva banska uprava se naproša, da spremeni za mesto Celje delovni čas ob delavnikih in sicer tako, da smejo biti v naredbi v členih 1., 2. in 3. navedene trgovine odprte od pol 8. do pol 13. in od 14. do 18., ob sobotah in dnevih pred prazniki pa do 19.

Občni zbor Sreskega gremija trgovcev v Celju.

V sredo 16. t. m. dopoldne se je vršil v mali dvorani Celjskega doma v Celju občni zbor Sreskega gremija trgovcev pod vodstvom gremijalnega podpredsednika g. Josipa Zidanška. Kot zastopnik zbornice za TOI se je udeležil zborovanja g. dr. Pless in kot zastopnik Zveze trgovskih gremijev predsednik gospod Kavčič in tajnik g. Kaiser. Pred prehodom na dnevni red se je predsedujoči spomnil preminulih članov in pozval navzoče zborovalce, da se dvignejo s sedežev in jim v zadnji pozdrav zakličejo »Slava jim!«

Po uvodnem pozdravu vsem zborovalcem sta se oglašila k besedi g. Kavčič in g. dr. Pless, ki sta kot zastopnika nadrejenih stanovskih organizacij z veseljem sprejela povabilo gremija k udeležbi in podala kratek pregled o nalogah, ki čakajo vse stanovske organizacije. Apelirala sta na stanovsko zavednost in solidarnost, ki je predpogoj za uspešno delovanje v svrhu ustvarjanja gospodarskega blagostanja.

Iz tajniškega poročila, ki ga je podal g. Veble, posnemamo, da se je gremij živo zanimal za vsa vprašanja, ki bremenijo naše trgovstvo. Najvažnejše akcije gremija so bile: hmeljska kriza in nje ublažitev, odprava nesoglasij v davčnem vprašanju, deerarizacija pošt, vprašanje odpiranja in zapiranja obratovalnic in ureditev delovnega časa, ublažitev predpisov socialne zakonodaje, predlogi k zakonu o samoupravnih dajatvah, revizija rudarskega zakona, revizija banovinskega proračuna, in-

tervencija glede zborničnih doklad, pobiranje naročil pri privatnih strankah, pobiranje šušmarstva in krošnjarstva, organizacija lesne trgovine, odprava maloprodaje soli po sedanjem sistemu, znižanje železniške tarife na brusne kamne, vpustitev pravice prodaje vžigalnih kamenčkov za vžigalnike, odprava vodnih zaprek pri Zidanem mostu, ki ovirajo splavljenje lesa. Nadalje je imel gremij mnogo opravka z informativno službo glede izdanih zakonov, ki so se različno tolmačili. Vse te akcije je gremij obravnaval v 12 odborovih sejah, 4 sejah sekcije lesnih trgovcev in na 16 sestankih, ki so se vršili po raznih krajih gremijalnega področja. Gremij je lani rešil 1566 spisov; iz statistike o gibanju članstva je razvidno, da je 87 članov prejelo obrtni list, 71 članov pa odložilo. Skupno število članstva šteje sedaj 1204, od katerih vodijo 181 v evidenci kot sporne. Stanje trg. pomočnikov je bilo koncem l. 1929: 171 moških in 164 ženskih, vajencev je bilo priglašanih 43 moškega in 41 ženskega spola. Predčasni odjav vajencev 15, oprostitev pa je izvršil gremij pri 21 vajencih in 20 vajenkah. Stanje vajeništva koncem leta 1929. izkazuje 111 vajencev in 113 vajenk.

Blagajniško poročilo izkazuje dohodkov 174.494.09 Din, izdatkov pa 155.531.52 Din, prirastek v l. 1929. znaša 18.962.57 Din, skupno gremijalno premoženje pa 177.544.54 Din.

Po poročilu revizorjev gg. Mastnaka in Kvedra je občni zbor podelil načelnstvu razrešnico. Gremijalni proračun izkazuje na potrebsčinah 118.016 Din, ki se bodo krili z dokladami in drugimi pristojbinami. Proračun izkazuje primanjkljaja 10.053 Din, ki se naj krije z izterjanjem dolžnih doklad. Doklade se bodo pobirale na podlagi pridobinskih predpisov in sicer v višini 10%, tako da bo znašala najnižja doklada 50 Din, najvišja pa 300 Din. Proračun je bil po dolgotrajni debati sprejet in odobren.

Pri razpravi o predlogu gremijalnega načelnstva, da izstopi Sreski gremij iz Zveze trg. gremijev zaradi previsoko odmerjenega payšala na račun zveznih doklad, se je dosegel dovoljen sporazum, da ostane gremij še nadalje član Zveze in prispeva doklado po številu članstva, ki faktično vplačuje gremijalne doklade.

Tast Kondelik in zet Vejvara

Češki spisal Ignát Herrmann.

86

Z avtorjevim dovoljenjem poslovenil Stanko Svetina.

Gospa Muknšnablova je šumela s krili skozi vrata, klanjala se je in je zalivala mojstra in njegovo ženo z ljubeznivim nasmehom kakor ob povodnji. Ko so njeni koraki na hodniku utihnili, se je obrnil mojster k ženi očitajoče:

»Ti si dobro napravila, mati! Ni zadosti, da sva jo midva zadela kot terno, nahujskaš jo še na Pepico. Ta bo vesela!«

»Stari«, je odgovorila gospa malodušno, »jaz ne morem za to. Jaz je nisem poklicala. Niti sanjalo se mi ni o nji. To je bila inšpekcija.«

Mojster je debelo pogledal.

»Kaka inšpekcija?«

»Vse ti povem, stari. Samo da bi bila Katinka že gotova«, se je izgovarjala gospa in je hitela v kuhinjo.

XXXVIII. Termin je tu.

Slednjič je prišel 14. avgust, poslednji dan selitve, ki ga je gospa Kondelikova tako težko pričakovala; stranka Karaskovih je odšla iz hiše gospoda Kondelika. Saj je bil tudi

zadnji čas. Potrpežljivost gospe Kondelikove ne bi imela dalje časa svojih mej. Gospa je štela ne le dneve, ampak tudi ure, ki so ostale še do onega trenutka, ko se bo lahko nastanila v ulici Čelakovskega. Vse je bilo pripravljeno. Pripravljeno hišno opravilo so odnesli kos za kosom, hišnika so poklicali v Ječno ulico, kjer je moral slovesno potrditi, da ne izda največje skrivnosti; zagrozili so mu z grozno kaznijo, ako ne bi znal držati jezika za zobmi in bi ziniel prezgodaj samo eno besedico. In komaj se je gibal pod težo velike skrivnosti in groznih posledic, če jo izda, ko je vse slišal in odhajal od hišne gospodinje.

»Kar se mene tiče, milostljiva gospa«, je rekel še na pragu, »bom molčal, kakor grob. Hujše bo z mojo staro...«

»Saj tudi svoji stari ne smete ziniti besedice!« je odvrnila s povdarnikom gospa Kondelikova.

»Dobro, ničesar ne bom povedal,

milostljiva gospa. Toda kaj bo z menoj, ko bo spoznala, da sem o tem vedel! Jezus, Marija, milostljiva gospa, oni še ne vedo, kaj je hausmajsterica!«

»Bodite tiho in ne govorite, oče«, je zaukazala zopet gospa Kondelikova. »Saj bom z vašo ženo sama govorila.«

»Dobro, milostljiva gospa, toda kaj naj ji rečem sedaj? Ve, da ste me poklicali, in že pri vratih bo prišla nadme, kaj ste hoteli.«

Res, na to gospa Kondelikova ni pomislila. Gledala je nekaj časa hišnika v zadregi, ker ni vedela, kako bi prijadrala okoli te skale in njen pogled je obvisel vprašujoče na mojstru Kondeliku. Toda predno je prišlo mojstru kaj na um, je šinila gospej Kondelikovi v glavo rešilna misel.

»Recite ženi, da smo vam naročili, da bi bilo stanovanje Karaskovih kar najpreje v redu. Recite ji magari, da bodo tam popravljali peč — peči vedno kaj manjka.«

»Seveda«, se je vmešal sedaj mojster Kondelik, v katerem je diplomacija njegove žena vzbudila starega šaljivca. »Meni se zdi, da se bo podrla...«

Hišnik je spoštljivo prikimal z glavo in obljubil, da vse uredi, in to je bila sreča za mojstra. Drugače ne bi prizanesla njegovemu dovtipu. — Mojstru je zadostoval njen strogi pogled, s katerim ga je posvarila. Da ne bi padel v nove skušnjave, je zginit v obednico.

»Sedaj torej veste, kaj morate storiti«, je končala gospa Kondelikova avdijenco s hišnikom. — »Ko vam gospa Karaskova izroči ključ, naj vaša žena takoj unije tla, vsaj površno. Naša Katinka jutri še splahne in na večer znesemo pohištvo tja gori. Goldinar dobite, ako vse dobro opravite.«

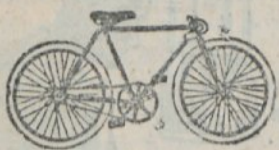
Ta velikodušna obljuba je zelo olajšala hišniku vrnitev na Vinograde. Dobi goldinar. Zato pa seveda nalaže ženo kakor se spodobi. Da, da. — Toda vestni stražnik hiše gospoda Kondelika je pozabil pri tem na bistre ženske oči in pamet, posebno na pamet gospa, katere je napravila usoda za neločljive družice hišnikovega življenja. Te Evine hčere vidi jo skozi zaprta vrata in slišijo skozi deveteri zid. Dobro vedo, kaj se godi v hiši, od kleti pa do strehe in če se včasih delajo, kakor da ne bi vedele,

KOLESARJI - POZOR!

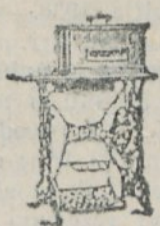
Prispeli so najnovejši modeli koles znamke „Waffenrad“ in „Puch“

Največja reparacijska delavnica, velika zaloga sestavnih delov.

Največja izbira, najnižje cene, tudi proti plačilu na obroke.

Parna vulkanizacija in protetiranje. Zaloga »Semperit« avtopnevmatik.

Glavno zastopstvo:

A. NEGER, CELJE, Gosposka ul. 32

Vsi stroji so za vezenje pripravljeni. Pouk zastoj.

Najboljše pijače:**Citronada** kg Din 18.—**Oranžada** kg Din 18.—**Malinovec** kg Din 18.—

za turiste, gostilne, kavarne itd.

Stara lekarna „Pri orlu“ Mr. Ph. IVO TONČIČ
CELJE, Glavni trg — Aleksandrova ulica

Priporočam veliko zalogo čevljev lastnega in tovarniškega izdelka. Prodaja tudi na obroke. Solidna popravila.

Štefan Strašek, Celje

čevljarka delavnica, KOVAŠKA ULICA št. 1

Kuhinjske dekletke

ki zna peči kruh, se išče poleg kuharice. Nastop takoj. Predstaviti se je Novi klošter, Sv. Peter v Sav. dol.

Dve krasni 2 nadstropni hiši

(dvojnica hiša), v sredini mesta Celja, z velikim vrtom, skladiščem in velikimi suhimi kletmi se prodata. Znesek se obrestuje. Pojasnila daje

3 **Karol Breznik, Celje.** 1**Različno pohištvo**2 in popolnoma nov 1
umivalni servis

se poceni prodaja. Celje, Glavni trg 10. (Hočevar)

Pridna, zanesljiva, v starosti 30 do 40 let, z dobrimi spričevali, ki bi razven kuharice opravljala še druga domača dela, se išče k meščanski rodbini v Celju. Nastop 1. septembra. Plača po dogovoru. Ponudbe pod „Poštni predal št. 10 Celje“.

GLASOVIR

dobro ohranjen se prodaja zaradi pomankanja prostora po nizki ceni. Poizve se v gostilni Leskovšek, Gaberje.

Zastopstvo FN motornih koles!

Na zalogi modeli 1930.

Glavno zastopstvo za dravsko banovino

„Englebert gume“za avto, motorje in kolesa
Tudi na obroke.**R. Perdan**

autodelavnica, CELJE.

Franjo Dolžankleparstvo, vodovodne inštalacije strelodvodne naprave.
CELJE, ZA KRESIJO 4.
Prevzema vsa v zgoraj navedene stroke spadajoča dela in popravila. Postrežba točna in solidna. Cene zmerne.
50-1**Ribiške potrebščine**v veliki izbiri ima stalno v zalogi
Kramar & Mislej. 10-5**PROSTO MESTO**

od 1. julija 1930 k 2 kravama, perutnini in za nošnje mleka 3 1/2 km daleč v Celje. Prosto stanovanje, kurjava in nekaj zemlje. Prednost ima zakonski par brez otrok, če prevzame žena delo in ima mož svoj poklic. Ponudbe pod »Snažen in pošten« na upravo lista.

Osvežujoče pijače:

malinovec, oranžado, limonado in mineralne vode priporoča 1

Jos. Jagodič, Celje, Glavni trg.**2-2 Iščem marljivo, pošteno PRODAJALKO**

(začetnico), ki je absolvirala vsaj I. letnik trgovske šole, za takojšen nastop. Plača po dogovoru. Ponudbe na upravo pod »Optika«.

Štirisobno stanovanje

v najboljšem stanju v lepi legi v mestu se odda za 1500 Din. Ponudbe na upravo lista pod »1500«. 2-2

Učenec

se sprejme pri tvrdki Franc Dobovičnik, manufakturna in modna trgovina, industrija prešitih odevi in perila, Celje. 5-2

Kranjske klobase

sir, salamo, sardine, pastete ter vse vrste specorijske in delikatesno blago priporoča

KAROL LOIBNER, (Pri zvoncu)CELJE, Kralja Petra cesta 17
in Samostanska ulica št. 4.**Pozor!**

Garantirano pristno

dalmatinsko vino

najboljše kvalitete iz slovitih dalmatinskih vinogradov se dobi po konkurenčni ceni pri g.

Omladiču, Gaberje

Prodaja čez ulice

črno, O P O L O, belo

liter po Din 10.—

Proseko liter Din 24.—

Količine nad 10 l se dostavljajo na dom

USTANOVljena LETA 1881.

Celjska posojilnica d. v Celju**Celje**

v lastni hiši Narodni dom

Sprejema hranilne vloge od vsakogar, jih obrestuje najugodneje, nudi popolno varnost in izplačuje točno. — Izvršuje vse denarne posle, kupuje in prodaja tuj denar ter čeke na inozemstvo. Izdaja Uverenja za izvoz blaga.

Za varnost hranilnih vlog jamči poleg lastnega aktivnega premoženja po Din 100.000.000.— še lastna glavica in rezerve, ki znašajo skupaj nad Din 14.500.000.—.

PODRUŽNICE:**MARIBOR**

Aleksandrova cesta št. 11.

ŠOŠTANJ

(v lastni hiši)

Gramofoni in plošče

iz tovarne Edison Bell-Penkala Ltd. kakor tudi plošče »His Master's Voice« in »Columbia« katere vodi imenovana tovarna na zalogi se dobijo proti gotovini in po zelo ugodnih obrokkih pri

Goričar & Leskovšek, Celje

knjigarna in veletrgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi predmeti.

Samo na veliko!

SIR

Samo na veliko!

pravi švicarski v škatljah znamke Chalet in Tiger ter domači Alpe nudi najcenejše

Alojz Mastnak

CELJE, KRALJA PETRA C. 22

veletrgovina kolonijalnega in specorijskega blaga

Lastna pražarna kave

Mlin za dišave

Dnevno sveže prvovrstno čajno maslo à Din 48.— kg

trapistovski, polemendolski in švicarski sir, salamo in raznovrstne konzerve nudi najceneje

I. Ravnikar, Celje**Vinko Rukovec, obl. konces. mestni tesarski mojster na Lavi**

pri Celju izvršuje vsakovrstna tesarska dela, moderne stavbe, ostrejša za hiše, vile, tovarne in cerkve, stropne in razna tla, paviljone, verande, stopnice, ledenice in ograje. — Gradnja mostov, mlinov in jezov.

Parna žaga in lesna trgovina, Lavi pri Celju. Cekovni račun št. 14.737

13-50

Prevzemam in izvršujem slej kot prej vsa steklarska dela pri novih stavbah, popravilih, adaptacijah itd. ter kritje streh in nadsvetlob z žičnatim ali robotim steklom z garancijo. Največja zaloga čeških šip, dobava ogledal po tovarniških cenah.

M. RAUCH, CELJE, Prešernova ul. 4

Ustanovljeno leta 1843.

Nobene podružnice

Prepričajte se!

Cenj. občinstvo v ljudo opozarjam, da imam v svoji hiši v CELJU, KRALJA PETRA c. 37.

lastno mesarico, prekajevalnico in gostilno pri „Jelenu“

z izborna kuhinjo. Cene konkurenčne. Specijaliteta blaga zajamčena. Prodaja blaga na drobno in debelo.

Za obilen obisk se priporoča
Josip Gorenjak.**Kmetska posojilnica za celjsko okolico v Celju**

registrovana zadruga z omejeno zavezo

Pisarna v Prešernovi ulici 6

Hranilne vloge obrestuje po 6—8% čistih, brez rentnega davka.

Pri naložbi
Din 50.—
se dobi
nabiralnik na dom.